

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษา
นันทบุรี อำเภอมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5
Information Technology for School Administration in the Digital Age of Schools in
the Educational Development Network Nantaburi Omkoi District
Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 5

ธีระภัทร ประสมสุข¹, ชัชรินทร์ ชวนวัน¹, เพ็ญพรรณ แสงเนตร¹,

สิทธิชัย มูลเขียน¹, ธรรมรส โชติคุณุชร¹, ทศพร สายทอง²

Teerapat Prasomsuk, Chatcharin Chaunwan, Phenphan Saengnet
Sittichai Mulkhien, Dhamarod Chotgunchorn, Thossaporn Saithong

Corresponding Author E-mail: teerapat@northcm.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาศึกษานันทบุรี อำเภอมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 วิธีดำเนินการวิจัยเป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 113 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการตรวจสอบข้อมูลอยู่ในระดับมาก ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการประมวลผลข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ปัญหา คือ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันเวลา ไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบความผิดพลาด อุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลไม่ทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลค่อนข้างน้อย ไม่มีระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ คือ ผู้ปฏิบัติงานให้ความร่วมมือ ควรจัดตั้งหน่วยตรวจสอบข้อมูล ควรปรับปรุงระบบการประมวลผลที่ทันสมัย จัดเก็บข้อมูลเป็นปัจจุบัน อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัยง่ายต่อการใช้งาน ระบบการจัดเก็บการสืบค้น ข้อมูลที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study Information Technology for School Administration in the Digital Age and 2) to study problems and suggestions the use of information technology for the administration of educational institutions in the digital Age of Schools in the Educational Development Network Nantaburi Omkoi District Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 5

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

² หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

The samples of the research consisted of the school directors and teachers; 113 in the total. The data was collected via questionnaires and then was analyzed by the statistical methods of mean and standard deviation. It was found that overall Information Technology for School Administration in the Digital Age of Schools in the Educational Development Network Nantaburi Omkoi District Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 5 was at a high level. When each aspect was considered in descending order by the average of the most to the least; Data collection at a high level Followed by data verification at a high level. The presentation of information was at a high level. Information storage was at a moderate level. And data processing at a moderate level, respectively.

The suggestion was Operators to cooperate there should be a data review unit. Should improve the modern processing system Up-to-date storage system Modern information technology tools that are easy to use. Efficient storage and retrieval system

Keywords: Information Technology, School Administration, Digital Age

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย ประกอบด้วย ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดด ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจ โลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความท้าทายใหม่ในกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ของโลกคือ การก้าวเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of things) ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ มีโปรแกรมใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์ รวมถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยอาศัยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ผสมผสานกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 1-4)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการบริหารสถานศึกษา อย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษายังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และ ทุกสถานศึกษายังพบปัญหาที่คล้ายคลึงกันโดยสามารถแยกเป็นรายด้านได้ทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษามีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการบริหารงานและการ จัดการเรียนรู้อาจารย์ครูอาจารย์อินเทอร์เน็ตที่สามารถตอบสนองความต้องการในการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง การจัดซื้อจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล บุคลากรในสถานศึกษาขาด การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดการ ข้อมูลสารสนเทศของบุคลากร การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานบุคคล และขาดแคลนช่างเทคนิคด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาขาดสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษา และมีปัญหาเกี่ยวกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ไม่ตอบสนองความต้องการต่อการบริหารงาน (สมจิตร ขวัญแดง, 2560) ดังนั้นเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และครอบคลุมภารกิจในการ บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษาต้องมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของ ผู้เรียน สถานศึกษา รวมถึงระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต้องมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็น ปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงาน และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้อง ตระหนักถึงการจัดระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้ มากที่สุด นอกจากนี้การจัดเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษา และการนำ ข้อมูลไป ใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางแผนระบบบริหาร จัดการ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน (ยูไฮนี บากา และ รพีพรรณ สุวรรณรัฐ ไซติ, 2564)

เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ สำหรับบุคคลทุกคนในองค์กร มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการวางแผนตัดสินใจ กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงนับว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้บริหารจะนำมาใช้ในการ จัดการองค์กร เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา มีความสนใจในการวิจัยศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอม ก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 113 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 3 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยรวมและรายด้าน

สภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล		ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.64	0.56	มาก
2	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	3.62	0.65	มาก
3	ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.30	0.54	ปานกลาง
4	ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	3.55	0.64	มาก
5	ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ	3.44	0.64	ปานกลาง
โดยรวม		3.51	0.53	มาก

จากตาราง 1 พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.64$) รองลงมาด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.62$) ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.55$) ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.44$) และด้านการประมวลผลข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.30$)

2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5

2.1 ปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 คือ

1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล คือการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันเวลา เนื่องจากภาระงานมาก

2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล คือไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบความผิดพลาด

3) ด้านการประมวลผลข้อมูล คืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ไม่ทันสมัยทำให้ข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศไม่มีความถูกต้อง แม่นยำ

4) ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ คือมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลค่อนข้างน้อย

5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ คือไม่มีระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกและรวดเร็ว

2.2 ข้อเสนอแนะเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5

1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล คือสร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงาน ให้ความร่วมมือและมองเห็นความสำคัญ

2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล คือควรจัดให้มีหน่วยตรวจสอบข้อมูลเป็นการเฉพาะขึ้นเพื่อแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด

3) ด้านการประมวลผลข้อมูล คือปรับปรุงระบบการประมวลผลโดยใช้เทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่ผิดพลาดให้เป็นปัจจุบันเสมอ

4) ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ คือจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการใช้งาน

5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ คือควรมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบสามารถสืบค้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า

โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลไว้อย่างชัดเจน แต่งตั้งบุคลากรในการประมวลผลข้อมูลเป็นชุดเดียวกับผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูล มีนำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยรูปแบบแฟ้มเอกสาร รวมทั้งจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนไว้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน โดยใช้ระบบการจัดทำระบบสารสนเทศ 5 ขั้นตอน คือการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา โสสุวรรณ (2553) เรื่องการศึกษาสภาพการจัดระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานันทบุรี พบว่าสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารงานเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และด้านการประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่อง การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ ในขั้นการรวบรวมข้อมูลนั้น พบว่า ในส่วนที่ได้ปฏิบัติคือ ได้แต่งตั้งคณะทำงานในการวางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับขั้นการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ในส่วนที่ได้ปฏิบัติคือ ได้ตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล และได้ตรวจสอบข้อมูลให้ครอบคลุมกรอบงาน ส่วนขั้นการประมวลผลข้อมูล พบว่า ในส่วนที่ได้ปฏิบัติคือได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนมากที่สุด ในขณะที่ขั้นการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ พบว่า ในส่วนที่ได้ปฏิบัติ คือได้นำเสนอข้อมูลสารสนเทศในงานประกันคุณภาพการศึกษา แต่ในส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ ขั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศพบว่า ในส่วนที่ได้ปฏิบัติคือ ได้จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ให้เกิดความสะดวกต่อการเรียกใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชีรา จินดาวงศ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่า ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ได้แต่งตั้งคณะกรรมการในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเตรียมเครื่องมือทุกครั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ได้จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานทุกครั้งที่ได้ข้อมูล แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อมูล และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนจัดเก็บ สำหรับการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการประมวลผลข้อมูล พบว่า ได้ประมวลผลข้อมูลตามลักษณะงานของโรงเรียน กำหนดให้มีขั้นตอนในการประมวลผลข้อมูลและกำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล

ปัญหาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเพราะว่าการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันเวลาเนื่องจากภาระงานมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในการรวบรวมข้อมูลนั้น ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ ไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบทดสอบ ไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ขาดงบประมาณในการดำเนินงานรวบรวมข้อมูล ขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ในการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรมีจำนวนจำกัด บุคลากรแต่ละคนมีภาระงานมากเกินไป

ปัญหาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล คือการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันเวลาเนื่องจากภาระงานมาก เป็นเพราะว่าข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรมีจำนวนจำกัด และบุคลากรแต่ละคนมีภาระงานมากเกินไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในการรวบรวมข้อมูลนั้น ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ ไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบทดสอบ ไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ขาดงบประมาณในการดำเนินงานรวบรวมข้อมูล ขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ในการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรมีจำนวนจำกัด บุคลากรแต่ละคนมีภาระงานมากเกินไป

ปัญหาด้านการตรวจสอบข้อมูล คือ ไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบความผิดพลาด เป็นเพราะว่าบุคลากรที่รับผิดชอบการตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการตรวจสอบข้อมูลอย่างแท้จริง และขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรรัตน์ พวงทอง (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทาง

การพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านวังลู่ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนบ้านวังลู่ ขึ้นตรวจสอบข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ใน การตรวจสอบข้อมูลเพื่อการบริหารอย่างชัดเจน ปัญหาคือ ไม่ได้นำผลของการตรวจสอบข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับผลการวิจัยของของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการตรวจสอบข้อมูล คือ บุคลากรที่รับผิดชอบการตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการตรวจสอบข้อมูลอย่างแท้จริง ขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบข้อมูล ไม่มีคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูล ทำให้ข้อมูลเกิดความผิดพลาดได้ง่ายในแต่ละฝ่ายงานไม่มีการตรวจสอบข้อมูลก่อนส่งข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ไม่ทันสมัยทำให้ข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศไม่มีความถูกต้อง แม่นยำ เป็นเพราะว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการประมวลผลข้อมูล และขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการประมวลผลข้อมูล คือขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการประมวลผลข้อมูลขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ในการประมวลผลข้อมูลขาดทักษะ เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายในการประมวลผลข้อมูล

ปัญหาด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลค่อนข้างน้อย เป็นเพราะว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของของ นันทนา บริรักษ์ (2550) เรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ คือไม่ได้นำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ผ่านจดหมายข่าวของโรงเรียน ไม่ได้นำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านวารสารของโรงเรียน ไม่ได้นำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ สำหรับปัญหาในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ คือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ขาดงบประมาณในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศไม่มีความหลากหลาย

ปัญหาด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ คือ ไม่มีระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกและรวดเร็ว เป็นเพราะว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศและขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรัตน์ พวงทอง (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านวังลู่ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนบ้านวังลู่ ขึ้นการจัดเก็บสารสนเทศ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ งานจัดเก็บสารสนเทศของโรงเรียน ปัญหาคือ ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสถานศึกษา จัดสารสนเทศไว้ไม่เป็นระบบ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษานันทบุรี อำเภอมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่อยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ และด้านการประมวลผลข้อมูล ที่สอดคล้องกับปัญหา ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหา และข้อเสนอแนะการแก้ไข ในแบบสอบถามตอนที่ 3 คือ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันเวลาเนื่องจากภาระงานมาก ไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบความผิดพลาด อุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ไม่ทันสมัยทำให้ข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศไม่มีความถูกต้อง แม่นยำ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลค่อนข้างน้อย ไม่มีระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกและรวดเร็ว โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะ คือ ควรสร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงาน ให้ความร่วมมือและมองเห็นความสำคัญ ควรจัดให้มีหน่วยตรวจสอบข้อมูลเป็นการเฉพาะขึ้นเพื่อแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด ปรับปรุงระบบการประมวลผลโดยใช้เทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัยอยู่

ตลอดเวลาและมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่ผิดพลาดให้เป็นปัจจุบันเสมอ จัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการใช้งาน ควรมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบสามารถสืบค้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการประชุม นิเทศ และติดตามการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบ ด้านการตรวจสอบข้อมูลมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูลพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะในการประมวลผลข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ นำเสนอข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่ให้กับบุคลากรนอกโรงเรียน ด้านการจัดเก็บข้อมูลจัดให้มีห้องที่เป็นศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาระดับโรงเรียนไว้เป็นสัดส่วน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารสถานศึกษา โดยเน้น การศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่รับผิดชอบงาน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาประกอบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา บริรักษ์. (2550). การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอม ก้อยจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยูไฮนี บากา และ รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ. (2564). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3. ใน การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 11 (น. 1273). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมจิตร ขวัญแดง. (2560). สภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 8 (น. 59). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุกัญญา โสสุวรรณ. (2553). การศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สุชีรา จินดาวงศ์. (2550). การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อมรรัตน์ พวงทอง. (2555). แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านวังลุ่ม เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

